

Painos 8755

TOVERITAR

AMERIKAN SUOMALAI-
TEN TYÖLÄISNAISTEN
KÄNNENKANNATAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKING WOMEN IN AMERICA

No. 38

Tiistaina, Syyskuun 21 p.—Tuesday, September 21

1920—Kymmenes Vuosik.

Fyysillisestä itsekasvatuksesta

(Kössi Ahmalan jälkeenhättämistä papereista.)

Missä ruumillinen kuntoisuus on korkealla, missä luonnonmukaisen elämän kaunis hermot miettetä hallitsevat, siellä ei ole kiittoliasnta maaperää pelottelujen ja sairalaisen kuvittelujen pohjalle rakentuvalla uskonnollisella harrastelulle. — Ajattakoon vaan muunoisen Hellaan erllaisia elämäntapokuita saman- aikuisen juutalaisuuteen verrattuna. Ruumilliset harjoittelut yhtyneinä taiteitten ja filosofian harrastuksiin loivat heille tunnetun valoisan elämäntapokuitensa joka kuvasti kuolemantakaisenkin olotilan kaikkein muuksi kuin juutalaisten tylyiksi haadeksessa torkkumiseksi. Ei, — manan majojen pihatoilla, kuten silloisen Kreikan runoilija kuvaa: "Nurmell' innoissaan väki nuorten kilvaten kilstää! Urhot painia lyö, on hiekkalla hilpeä leikki. — Piirikin ympäri käy, sekä kalkuvat karkelolaut....." Oltaneen taannuttu niistä ajoista — vai miten?

Mutta kuinka ollakaan mahdollista kreikkalaisille kehittyä siihen määrin yläpuolelle muuta aikaansa ja meidänkin aikaamme, sikälä on kysymys ehyesti keskeytyneestä ihmisestä sopusuhtaisine sielun ja ruumiin avulneen. Se oli vain mahdollinen kahden seikan oivaltamisen kautta. Nim. oikean kasvatusteorian käyttämisen kautta jonka ponsilauseena voimme pitää Lukkaanoksen sanoja: "Meille ei ole kylliksi jättää kenenkään ruumista tai sielua sellaiseksi kuin se luonnostaan on, vaan jokaiselta on kasvatettava ja opetettava niin, että hyvillä luonnonlahjoilla varustettu tulisi paljoo paremmaksi ja luonnon edellytyksillä varustettu jalostuisi."

Toisena syynä heidän menestyksensä on pidettävä sitä selkeää että kehittymisedellytykset parhaimmiksi nuoruudessa havaittiin. Koulu kävi pakolliseksi jo 7 vuoden iässä lasten.

Nuo kaksi tekijää taidolla toisinaan sovitettuna saivat aikaan kasvatustuloksen jota kuvaa Lukkaan- kirjalijan Solonin suuhun asettamat sanat: "Näettekö, minkälaisia miehiä nuo harjoitukset kasvattavat? Heillä on miehen näkö, he ovat täynnä mieltä, lämpöä ja miehkeästä voimaa. Heidän kehittyneistä, kaunis- muotoisista ruumistaan on kaikki liika lipunut pois, jokainen hiukkanen heissä on puhdasta, lujaa ja voimakasta. Sellaisia he eivät olisi ilman harjoituksiaan ja sopivaa elintapaa. Sillä nuo harjoitukset ovat ihmisruumille samaa kuin viskuu vehnä- le: helpeet ja akanat lentävät pois, mutta jyvät kasautuvat tiiviisti yhteen. — Tarvitseisi vaan asettaa joku ulkoilmaa aristeleva keittonokka rinnan painikoulussa harjoitelleen kera hänen öljystä ja pölystä puhdistaututtuaan, varmaan ensinäkemällä mieluummin olisit tuon lujan tiiviskudoksisen nuorukaisen kaltainen, kuin hento hempeä, joka vain siksi on niin kalpea että jokainen tilkka verta hänessä on vetäytynyt sisäelimiin."

Paitsi tuossa erikoisesti yllisteltyä ruumillista kuntoisuutta kehittyi ja herkiysti noiden harjoituksen an-

stona heidän henkiset työkykynsä varsin huomattavassa määrässä. Selkeä joka tulokoon erityisesti mieleen painetuksi. Suurimmat kyvyt, historiallisesti tunnetuimmat hengenjättiläiset heidän joukossaan, rinnastivat tasapuolisesti ruumiin ja sielun keskeisen kehittämisen. Niinpä Aristokle, joka Platon-nimellä maailmanhistorian ensimmäisinä mainitaan, jonka nimen hän viisi-ottelukentällä tovereiltaan sai leveän rintansa takia, otti osaa useihin suurin kilpailuihin. Pythagoras, jota luullaan sa- mannimiseksi teräväksi ajattelijaksi, sai Olympian juhilla voiton nyrkki- taistelussa. Runoilija Sofokles oli tuttu painipallojen pölylle. Euripides voitti useissa Atenan juhlissa. Solon, Aristoteles, Themistokles, Perikles ja Timarkhos olivat tunnettuja ryhdikkyydestään. Viime- mainitusta sanottiin: hän käy pää pysty- sä ja rinta koholla kuin aina olisti tulossa gymnasiossa.

Maraton, Termopyle j. m. m. ovat nimisiä, jotka puhuvat teoista, joihin vaan yhtynyt henkinen ja ruumilli-

Niin meni kesä, meni sulosuvi, taas syksyn kullassa on kolvupuu. Min kesä loi, se kohta lakastuu ja kauneuden kaataa kalman kuu, pois, pois vaan roudan alle, syliin hautain

ja päälle iäisyiden ruumislautain — ah, mik' ois elon tarkoituksaan muu.

Niin meni kesä — Sade raskas lankee ja syöksyy ikkunaan kuin nyyhkiä. On mieli musta, ajatus on ankea, lyö sydän niinkuin kera sydämen maaemon, luonnon sydämen se löisi, kuin sitäkin yön kahleet ympäröisi ja virrat vierivien kyynelten.

Yliällä notkoin lepää sumun vaippa, kuin käärrillään se leväällä. Vaan äkin iskee idän myrskyn raippa ja nousee jostain tulma tuulispää, pois hälvettäen vielä kerran pilvet,

nen kelpoisuus voi joukot kohottaa. Mutta heidän naislakaan ei käy kokonaan unohtaminen. Spartan tyttö- rien juoksuennätykset lienevät varsinakin olleet sellaisia etteivät niihin nahjukset hevini pystyne. Säilynyt kuvapatsas juoksun voittaneesta nel- dosta korkeine rintakehineen ja juoksun solakoittamine sääriineen on naistyyppi, jota ihastuksella katselee. — Mutta niinpä kreikkalaisnaiset vi- peitä kuntoisuudestaan olivatkin. Jo ylpeitä miestensä puolesta. Kun e- räs vierasmaalainen nainen kehui spartattaria ainoiksi, jotka hallitse- vat miehliään, vaatasi Gorgo, Leoni- daan, Thermopyleen sankarin puoli so, rauhallisen itsetietoisesti: "He ovat myöskin ainoat, jotka miehiä synnyttävät."

Perin vitkalleen meillä nykyisin vielä, tapojen jarruttajina ollessa, pyritään tässä viittatuissa suhteissa palautumaan helleniläisiin periaat- teihin. Niinpä yleisesti voimistelu- ja urheilufiireissäkin teroitetaan ruu- minharjoituksen tärkeyttä varsinais- sen työn antamien hikkeiden yks-

Kirj. John M. Work.

Kapitalismi turmelee lapsiorjien elämää.

Se estää miljoonittain lapsia pää- semästä kouluun ja pakottaa suurimman osan lapsista ja nuorukaisi- ta jättämään koulun juuri kun hei- dän koulukasvatuksensa on aivan a- lussa.

Jos me otamme huomioon ne lap- set ja nuorukaiset, jotka ovat lain mukaan koulujässää, vähän enemmän kuin puolet heistä käyvät koulussa.

Mutta jos me otamme huomioon ne lapset ja nuorukaiset, joiden pi- täisi käydä koulussa, huomattavasti vähemmän kuin puolet heistä käy koulussa.

Sillä laillinen ikä on liian alhai- nen. Nuorukaisille on tarpeellista käydä koulussa paljon pitemmän ai- kaa kuin laki vaatii tai määrittelee koulujäiksi.

Varhaisemmasta iästä saakka osa lapsista ei käy koulussa. Neljännen- toista ikävuoden jälkeen koulussa käyminen vähenee nopeasti. Ainoas- taan noin neljäs osa kansakoulujen

oppilasta koskaan pääsee korkeu- kouluun. Ja vain pieni murto-osa heistä pääsee mihinkään ylempään oppilaitokseen tai yliopistoon. Enemi- mistö kansakoulujen oppilasta jät- tää koulun ja työmaailma nielee hei- dät ennenkuin he ovat täyttäneet 16 ikävuotta.

On olemassa suuri, väärä ja yhä- teiskunnallisesti tarpeeton vastakohta kapitalistien lasten ja työväen- luokan lasten välillä.

Kapitalistien lapsia hemmotellaan ylellisyydessä. He eivät opi teke- mään mitään käytännöllistä. He ei- vät edes opi palvelemaan itseänsä. Varhaisemmasta lapsuudesta saakka heidät pilataan sillä, että heillä on palvelijat, jotka heitä palvelevat. Heidän ympäristönsä vuoksi heistä luonnollisesti tulee ylpeitä, raakoja ja ahdasmielisiä. Aivan kaikista heistä ei tule kelvottomia ihmisiä, mutta useimmista heistä tulee sel- laisia. Useimmat tytöistä menevät avioliittoon rahan tai yhteiskunnalli- sen aseman vuoksi, tai heidän isän- sä ostaa heille jonkun rappauneen rentun, jolla on arvonimi. Useat pojista ovat siveellisesti rappeutu- neita nuorukaisia, jotka kuluttavat aikansa irtaisessa elämässä ja joi- den miellehtävänä on yrittää joh- taa työläisten tyttäriä harhapoluille. Kaikki ne elämän korkeimmat mah- dollisuudet, joita rahalla voidaan ot- taan ovat näiden poikien ja tyttöjen saatavissa. Mutta he ovat siinä määrin ylellisyyden pilaamia, että he harvoin käyttävät näitä mahdolli- suuksia hyväkseen. Ylellisyys sekä köyhyys ovat molemmat paheita.

Työväenluokan lasten asema on äärimmäinen vastakohta kapitalisti- en lapsin nähden.

Kapitalismi kieltää työväenluokan lapsilta mahdollisuudet sekä tilaisu- den asianmukaiselle kehitykselle. Yleensä heillä kielletään melkein kaikki mahdollisuudet kaikkeen si- hen, joka on korkeampaa elämässä. Jos heillä on innostusta korkeamman opetuksen hankkimiseen, tämä in- nostus tavallisesti tukahdutetaan. He poistuvat koulusta juuri silloin kun heidän koulukasvatuksensa on alussa ja ryhtyvät ansaitsemaan ela- tuksensa, tai avustamaan perheen e- latuksen ansaitsemisessa.

Tämä tavallisesti tarkoittaa sitä, että he pysyvät henkisesti puut- teellisina koko elämänsä. Tietysti jotkut heistä ovat vaikeammassa asemassa kuin toiset, mutta kaikki heistä ovat ruumillisesti, järjelli- sesti, moraalisesti ja henkisesti va- javaisia. Heitä kielletään tilaisuus kehittyä sellaisiksi kuin heistä muu- toin mahdollisesti kehittyisi.

Heidän elämänsä lyödään rahaksi kapitalistien toimesta.

Paljon näistä lapsorjista kuolee ennenkuin he ehtivät täysikasvuiksi- si miehiksi ja naisiksi. Paljon näistä täysikasvuista joko kuolee tai jou- tuu vankilaan tai mielivikaisten pa- rantolaan ennen kuin he ovat keski- ikäisiä.

Sellaisia on tämä hirveä lapsuu- den tuhoaminen teollisuudessa.

Eikö se saa teidän verenne kiehu- maan?

Minä ainakin toivon niin.

Mutta minä myöskin toivon, että se kiihottaa ajatuksen juoksua tei-

Syksy

nuo aurinkoa ahdistavat pilvet, mi pitkään kohta päivän eteen jää. Niin pitkään, pitkään..... Mutta sen- tään soikoon

uhalla taivasaen harmajan valon ja voiman, voiton viirsi! Voikoon

se ilon nostaa karuun rintahan ja riemuun nostaa synkän miehen mielen

ja siteistänsä päästää mykän kielen näin laulaa laulun vapaan, korkean!

Sen toiveet lehdon kera kellastuvi, joll' ompi talven lumi kutreillaan ja joka suvi niinkuin viime suvi; vaan he, mi kulkee nuoruus suonis- saan,

he eespäin vievät elon myrskysäätä, ja keskeltäkin syksyn synkkää säätä vain unelmoivat kevätunlaan.

P. S.

toikkoisuus- ja yksipuolisuussyistä Melkein kuin välttämättömänä paha- na, ettekö tuokin kääkökanta ole var- teen otettava, ei ole kiellettävissä, mutta toiselta puolen se ei kuiten- kaan ole tarpeeksi. — Voimallulla on erikoinen tehtävänsä ihmisen kehi- tyksen kokonaistasaajana siinäkin ta- pauksessa että työ tarpeellista ja monipuolista liikuntaa saisiakin. Se on sekä ruumillisten muotojen hie- nostajana että sielun ja ihasliikkei- den samankertaisena aikaansaajana kulttuurisen minän luomiseksi nyky- sen tehdasteollisuuden näivetyttävänä aikana tärkeämpi kuin konsaan vanhassa Hellaassa. Kuitenkaan ei itsekasvatussanaan meillä ruumiin- hoidollista puolta sisällytetä. Se on syrjäytetty oikeuksistaan niin tyyten etteivät nykypäiväiset olympiajuhlat sisällytä rahtunakaan ohjelmistoonsa henkistä puolta joka kuitenkin oli varsin huomattavalla tilalla niiden oikeiden "olympialaisten" aikoina. Rinnastamista pidettäisiin säädyttö- myytenä tietettä, taiteita ja sivisty- neisyyttä kohtaan.

(Jatkoa toisella sivulla)